

Підтримку надає:

Федеральне міністерство
продовольства і
сільського господарства

на підставі рішення
Німецького Бундестагу

Німецько-український
агрополітичний діалог

Випуск 11/2021

при Національній асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України

МОНІТОРИНГ аграрного законодавства України Жовтень 2021 року

1. Загальне аграрне законодавство (АПД)

Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності

Законопроекти, прийняті Верховною Радою України в першому читанні

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України

2. Земельне законодавство (Фаховий діалог з земельних питань)

Детальний огляд земельного законодавства доступний за посиланням:

<https://zem.ua/rizne/zakonodavstvo>

В серії публікацій «Моніторинг аграрного законодавства в Україні» розглядаються закони та нормативно-правові акти Верховної Ради <http://portal.rada.gov.ua/>, які мають вагомe значення для сталого розвитку аграрного сектору (тобто, суттєво впливають на сільське господарство та харчову промисловість).

Інформація з даного огляду не може розглядатися як юридична консультація. АПД та Фаховий діалог з земельних питань не несуть відповідальності за правильність тверджень.

Виконавці

Виконавець Фахового діалогу з земельних питань

Контакти:
АПД Україна
вул. Рейтарська, 29-6, 01030 Київ
info@apd-ukraine.de
www.apd-ukraine.de

1. Загальне аграрне законодавство (АПД)

Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності у жовтні 2021 року

Підтримка фермерів

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання діяльності фермерських господарств» № 1788-IX від 24.09.2021. Закон підписано Президентом України 13.10.2021 та набирає чинності 20.10.2021.

Законом встановлюється:

- запровадження державної підтримки фермерському господарству, голова якого має вік до 35 років включно;
- коло отримувачів державної підтримки через Український державний фонд підтримки фермерських господарств, а саме: новостворені фермерські господарства (перші три роки після його створення), сімейні фермерські господарства, фермерські господарства у гірських районах та поліських територіях, фермерські господарства з відокремленими фермерськими садибами;
- унормування складу земельних ділянок фермерських господарств, а саме:
  - надання громадянам - членам фермерського господарства права передавати свої землі у власність фермерського господарства.

Законопроекти, прийняті Верховною Радою України у першому читанні у жовтні 2021 року

Спрощення реєстрації сортів рослин

Проект Закону «Про внесення змін до законів України «Про охорону прав на сорти рослин» та «Про насіння і садивний матеріал»» № 3680-д від 16.07.2021. Законопроект прийнято за основу 21.10.2021, готується на друге читання.

Даний законопроект є доопрацьованою версією з/п 3680 від 18.06.2020 та з/п 3680-1 від 06.07.2020 та удосконалює законодавство у галузі охорони прав

на сорти рослин та насінництва. Для цього передбачається:

- зменшення кількості експертних та реєстраційних процедур та скасування більшості бюрократичних поточних документів (напр., процедури Формальної експертизи сорту, процедури виникнення прав на сорти рослин тощо);
- встановлення чітких строків щодо процедур експертизи сортів:
  - до 20 днів - розгляд заявки на сорт;
  - до 30 днів – на державну реєстрацію інтелектуальних прав на сорти рослин;
- уточнення та доповнення фахових термінів з урахуванням директив ЄС;
- спрощення процедури державної реєстрації сортів гібридного типу - батьківських компонентів;
- впроваджено нової інституції по процесу експертизи – Експерт сорту (службова особа експертного закладу, яка безпосередньо здійснює експертні дії по сорту). Таким чином, впроваджується міжнародна практика, при якій одна особа (експерт сорту) відповідальна за проходження усіх стадій експертизи сорту;
- вдосконалення принципу сплати державного збору за підтримання майнових прав інтелектуальної власності на сорти, при якому власник сорту має право самостійно визначати період сплати за підтримку (кількість років) тощо.

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у жовтні 2021 року

Передача функцій щодо реєстрації сільгосптехніки

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо здійснення функцій технічного регулювання у сфері агропромислового комплексу та машинобудування для агропромислового комплексу» № 6070-1 від 05.10.2021, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Чорноморов А.О. (партія «Слуга народу»)).

Даний законопроект є альтернативою до з/п № 6070 від 17.09.2021 та пропонує доручити Міністерству аграрної політики та продовольства України

створити чи уповноважити орган з оцінки і підтвердження відповідності та видачі сертифікатів для сільськогосподарських і лісгосподарських тракторів та їхніх компонентів.

Збільшення штрафів за самозахоплення земель

Проект Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за самовільне зайняття земельної ділянки» № 6123 від 01.10.2021, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Крейденко В.В., Вацак Г.А. ін. (партія «Слуга народу», депутатська група «Довіра»)).

Законопроектом пропонується збільшити штраф за самовільне зайняття земельної ділянки з 200-300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (НМДГ) (3400-5100 грн.) до 900-2000 НМДГ (15300-34000 грн.) або арешт на строк до 6 місяців.

Проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за порушення правил використання земель та самовільне зайняття земельної ділянки» № 6124 від 01.10.2021, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Крейденко В.В., Вацак Г.А. ін. (партія «Слуга народу», депутатська група «Довіра»)).

Законопроектом пропонується переглянути в сторону підвищення застарілі розміри штрафів за правопорушення у земельній сфері. Таким чином, передбачається встановити штрафи:

- у розмірі 1000-7000 НМДГ (17000-119000 грн.) за порушення правил використання земель (використання не за цільовим призначенням, невиконання природоохоронного режиму тощо);
- у розмірі 2000-10000 НМДГ (34000-170000 грн.) за самовільне зайняття земельної ділянки.

Відміна перевірки покупців невеликих ділянок для садівництва

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення окремих питань, пов'язаних із набуттям права власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення» № 6199 від 21.10.2021, знаходиться на

розгляді у комітетах (ініціатори – Фріс І.П., Аліксійчук О.В. та ін. (партії «Слуга народу», «За майбутнє», депутатська група «Довіра»)).

Даним законопроектом вноситься низка змін до земельного законодавства. Серед найважливіших:

- розширення переліку заборон на купівлю землі с/г призначення учасниками (акціонерами, членами) або кінцевими бенефіціарними власниками юридичних осіб, до яких застосовано санкції;
- відміна перевірки набувача при набутті у власність земельних ділянок с/г призначення для ведення садівництва, а також особистого селянського господарства, розташованих в межах населених пунктів;
- надання суб'єктом переважного права купівлі земельної ділянки першої черги письмової згоди або відмови щодо використання свого переважного права;
- надання орендарю переважного права на придбання земельної ділянки у разі продажу цієї земельної ділянки, за умови, що він сплачує ціну, за якою вона продається. Якщо відповідно до закону орендар не може набувати у власність земельну ділянку, він може передати своє переважне право іншій особі та ін.

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо уточнення положень стосовно вчинення нотаріальних дій в процесі набуття прав на земельні ділянки» № 6199-1 від 25.10.2021, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Сольський М.Т., Салійчук О.В. та ін. (партії «Слуга народу», «За майбутнє», депутатська група «Довіра»)).

Даний законопроект є альтернативою до з/п № 6199 від 21.10.2021 та пропонує спростити нотаріальні дії щодо переходу права власності на невеликі земельні ділянки с/г призначення, а саме:

- відмінити перевірку набувача земельної ділянки с/г призначення при набутті у власність земельних ділянок для ведення садівництва площею, що не перевищує 0,25 га, і для ведення особистого селянського господарства площею, що не перевищує 1 га, розташованих в межах населених пунктів;
- встановити, що площа земельних ділянок с/г призначення, що належать на праві спільної сумісної власності подружжю, враховується до за-

гальної площі земельних ділянок лише того з подружжя (колишнього з подружжя), за ким зареєстровано право власності;

- надати можливість передачі переважного права купівлі земельної ділянки с/г призначення лише на певний строк, а не безстроково, як це має місце зараз тощо.

Автори, редакція та контакти:

Загальне аграрне законодавство (АПД)

Підготовка проєкту: Катерина Лелет

Моніторинг та редакція видання українською мовою: Марія Ярошко

Редакція видання німецькою мовою: Симан Юрк

Німецько-український агрополітичний діалог (АПД)

Тел. +38 066 598 14 40

info@apd-ukraine.de

www.apd-ukraine.de